

Az esettanulmány elnevezése	Csalás és a kedvezményezett elzárkózása az együttműködéstől – a helyszínrre való bejutás akadályozása
Leírás	A projekt 6 speciális járműnek a kedvezményezett (a regionális közigazgatási szerv) igényei kielégítése céljából, egy ERFA támogatási program keretében történő leszállítására irányul. A kedvezményezett pályázati eljárást indított a 6 speciális jármű leszállítását teljesítő nyertes ajánlattevő kiválasztása céljából.
Érintett esb-alap(ok)	Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)
Szabálytalanság típusa	Nincs megállapított szabálytalanság
Jelentéstételi mechanizmus	Az esetet a projekt végrehajtásának kezdeti szakaszában az irányító hatóság jelentette be szabálytalansággként.
IMS-jelentés	Igen (Az esetet először szabálytalansággként jelentették be, a második vizsgálat azonban csalás gyanújává minősítette, csalás azonban nem nyert bizonyítást)
Figyelmeztető jelzés(ek)	<p>A csalás gyanúja a projekt kezdeti szakaszában merült fel és azokból a sejtésekből fakadt, hogy a gazdasági szereplő anélkül nyerte el a közbeszerzési eljárást, hogy rendelkezett volna az eszköz leszállításához szükséges kapacitással.</p> <p>A gyanú a következő csalásra utaló mutatók és jelek alapján merült fel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Panasz, amely szerint a nyertes ajánlattevő nem rendelkezett a 6 speciális jármű leszállításához szükséges kapacitással; • A projekt végrehajtása annak ellenére jóváhagyást nyert, hogy a nyertes ajánlattevő nehézségekkel szembesült a szállítás teljesítését illetően, ami olyan állítások felmerüléséhez vezetett, amelyek szerint az irányító hatóság tisztviselői segítséget nyújtottak a nyertes ajánlattevőnek a pályázat elnyeréséhez; • A nyertes ajánlattevő nem tette lehetővé a helyszíni ellenőrzésnek az irodahelyiségeiben történő elvégzését.
A csalás módjának leírása	<p>A speciális járművek szállítására irányuló pályázatot az „X” nemzetközi konzorcium nyerte el. A projekt az Y irányító hatóság (az illetékes minisztérium) hatáskörébe tartozott.</p> <p>Felmerült annak a gyanúja, hogy a konzorcium megkísérelt jogellenesen részesülni az uniós finanszírozásból, és hogy valószínűleg segítséget kapott az irányító hatóságtól a közbeszerzés elnyeréséhez, jóllehet a nyertes ajánlattevő nem rendelkezett a speciális eszköz szállításához szükséges</p>

	<p>kapacitással.</p> <p>Miután vizsgálat indult, a nyertes ajánlattevő minden erőfeszítést megtett az eszköz leszállítására és több találkozót is szervezett külföldön, ahol a különleges eszközt ténylegesen gyártották. A konzorcium nemzeti partnere rámutatott, hogy a kapacitáshiány nem az ő oldalukon állt fenn, hanem a külföldi partnernek volt betudható. A nyertes ajánlattevő végül sikeresen leszállította az eszközt külföldről, annak ellenére, hogy kezdetben nem sikerült teljesítenie a projektet, és valószínűleg nem rendelkezett kellő tapasztalattal és kapacitással az áruk szállítására. A nyertes ajánlattevő ilyen eszközöket gyártó vállalkozások szándéknyilatkozatait mutatta be. Az első 2 jármű szállítása során jelen voltak a Bizottság képviselői, és megállapították, hogy a járművek megfeleltek a projekt kritériumainak. A gazdasági szereplő a regionális közigazgatási szerv projektjének céljára leszállította az eszközt.</p>
<p>A csalás észlelésének módja</p>	<p>Az AFCOS-hoz panasz érkezett, amely szerint az érintett ügyben a nyertes ajánlattevő nem rendelkezik a projekt végrehajtásához szükséges kapacitással. Az OLAF ezzel egy időben vizsgálatot indított a projekttel kapcsolatban, és a nemzeti hatóságoktól kért segítséget <i>az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet értelmében.</i></p> <p>A nemzeti hatóságok előkészítették a helyszíni ellenőrzést, és látogatást tettek a nyertes ajánlattevő irodájában az OLAF vizsgálati csoportjával együtt. Miután a helyszíni ellenőrzés megkezdődött, a nyertes ajánlattevő úgy döntött, hogy megtagadja az irodájába történő belépést a vizsgálóktól, és nem adott engedélyt nekik arra, hogy a projekttel kapcsolatos bármilyen adatot magukkal vigyenek. Ekkor a 6 speciális jármű még nem volt leszállítva.</p> <p>A helyszíni ellenőrzés elmaradt, mivel ebben az időpontban a nemzeti jogszabály nem tartalmazott olyan rendelkezést, amely előírta volna, hogy az OLAF számára kötelező segítséget nyújtani, ha a gazdasági szereplő szembeszegül a helyszíni ellenőrzés végrehajtásával. E tapasztalat következtében az Állami Pénzügyi Felügyeleti Ügynökségről szóló 2008. évi törvény módosításra került, és egy új 3a. fejezettel egészült ki, amelynek a címe a következő: <i>„Segítségnyújtás az Európai Bizottság vizsgálóinak az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által</i></p>

	<p><i>végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet szerinti helyszíni vizsgálatok és ellenőrzések elvégzése céljából a helyszínrre való belépéshez és/vagy dokumentumokhoz való hozzáféréshez”.</i></p> <p>A nyertes ajánlattevőnek a helyszíni ellenőrzéssel szembeni ellenállása azonban figyelmeztető jelzés volt, amely arra utalt, hogy lehet, hogy valami nincs rendben. Az OLAF előtt folyamatban lévő ügyel párhuzamosan a nemzeti hatóságok vizsgálatot indítottak. Az ügyet az Ügyészség elé terjesztették.</p> <p>A hatóságoknak nem sikerült bizonyítani, hogy a vállalkozás eredeti célja az uniós pénzügyi érdekek megkárosítása volt az irányító hatóság köztisztviselőinek segítségével. Az ügyben eljáró ügyész határozata megállapítja, hogy nem volt elegendő alapja az irányító hatóság általi részvétel vagy a konzorcium részéről fennálló szándék bizonyításának. A projektet végrehajtották és a pénzeszközöket kifizették. A szabálytalansági ügyet lezárták.</p>
<p>A felmerült nehézségek</p>	<p>A projekt végrehajtása során az OLAF vizsgálócsapata, amelynek munkáját a bolgár AFCOS segítette, megkísérelt helyszíni ellenőrzést végezni, azonban a gazdasági szereplő ellenállt. Miután a helyszíni ellenőrzés során megghiúsult az OLAF munkájának segítése, a nemzeti jogszabályban módosításokat eszközöltek.</p> <p>Ebben a konkrét esetben feltételezhető, hogy az OLAF, az AFCOS és a nemzeti hatóságok ellenőrzési tevékenységei miatt hajtották végre a projektet a kezdeti mulasztás ellenére. A nehézséget a vállalkozások, illetve a konzorcium bármely tagja részéről fennálló csalási szándék bizonyítása jelentette. A projektet végül végrehajtották, a tárgyalás előtti eljárás során megállapítást nyert, hogy csalást nem követtek el, és pénzeszközök sem tűntek el. A vállalkozót azonban a későbbiek során egy másik projektben bűnösnek találták.</p>
<p>Az azonosított gyengeségek</p>	<p>Az első gyengeséget az jelentette, hogy hiányoztak azok a rendelkezések, amelyek lehetővé tették volna a nemzeti hatóságok számára, hogy segítséget nyújtsanak az OLAF-nak arra az esetre, ha valamely gazdasági szereplő ellenkezik a helyszíni ellenőrzés lebonyolításával szemben. Ezt a nemzeti jogszabály módosításával orvosolták.</p> <p>A második gyengeség magán az irányító hatóságon belül jelentkezett, a közbeszerzési eljárások és a különböző ellenőrzési szintek tekintetében, amelyeknek megfelelő értékeléssel kellett volna szolgálniuk a pályázatot esetlegesen elnyerő vállalkozás</p>

	kapacitásáról. Ezt a gyengeséget az irányító hatóság eljárási szabályzatának aktualizálásával orvosolták.
--	---